

Wewnątrzszkolny System
Doradztwa Zawodowego
w III Liceum Ogólnokształcącym
im. dra. Wł. Biegańskiego w
Częstochowie

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego dla III Liceum Ogólnokształcącego zawiera:

- I. Podstawy prawne
- II. Założenia ogólne WSDZ
- III. Cele Wewnątrzszkolnego Doradztwa zawodowego
 - Cel ogólny doradztwa zawodowego
 - Cele szczegółowe
- IV. **Program realizacji doradztwa zawodowego**
- V. Formy, metody i sposoby realizacji programu
- VI. Zakres obowiązków i współpracy pomiędzy podmiotami działań
- VII. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania
- VIII. Ewaluacja programu

I. Podstawy prawne

Aktami prawnymi regulującymi kwestie doradztwa edukacyjno- zawodowego w polskim systemie edukacji są:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo Oświatowe, (t. jedn. Dz.U. z 2019r. poz. 1148),
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019r w sprawie doradztwa zawodowego,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 532).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U z 2017 r nr 0, poz.703).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 228)

II. Założenia ogólne WSDZ:

Nadrzędnym celem wychowania i nauczania jest przygotowanie młodego człowieka do samodzielnego funkcjonowania we współczesnym świecie, a więc przede wszystkim do aktywności zawodowej. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) to ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu wspierania uczniów w procesie trafnego wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej a w przyszłości wyboru zawodu. Stworzenie WSDZ pomaga uczniom w samopoznaniu własnych predyspozycji zawodowych (osobowości, potrzeb, uzdolnień, zainteresowań, możliwości), w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy, poznaniu zasad i kryteriów rekrutacyjnych uczelni wyższych. Działania WSDZ są skierowane do uczniów wszystkich poziomów klas liceum, do rodziców i nauczycieli. U podstaw wprowadzenia WSDZ w szkole leży przekonanie, że środowisko szkolne odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji zawodowej uczniów.

Wewnątrzszkolny system doradztwa edukacyjno-zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencje decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz wpływ środowiska, preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- Doradztwo zawodowe pomaga podejmować odpowiedzialnie decyzje, ze świadomością konsekwencji wyborów, zgodnie z uwarunkowaniami rynku edukacyjnego i rynku pracy.
- Działania z zakresu doradztwa zawodowego są planowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły,
- Wszyscy nauczyciele, uczniowie i rodzice włączają się do tworzenia wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w naszej szkole.

III. Cele WSDZ wewnątrzszkolnego doradztwa zawodowego

Cel ogólny i cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego są spójne z celami kształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym. Cele uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego i zadania szkoły oraz cele edukacji poszczególnych przedmiotów, co umożliwi realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na oraz innych zajęciach, wspomagających uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

1. Cel ogólny doradztwa zawodowego:

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w naszym liceum jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjno- zawodowych uwzględniających własne zasoby oraz analizę informacji na temat rynku edukacyjnego i zawodowego, oraz podnoszenie kompetencji wspierających rodziców i nauczycieli w zakresie doradztwa zawodowego.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego ukierunkowany jest na:

- Kształtowanie umiejętności świadomego planowania dalszego rozwoju edukacyjno- zawodowego,
- Wyzwalanie własnej aktywności ucznia w kierunku samopoznania, odkrywania zainteresowań, uzdolnień, oraz predyspozycji do wykonywania różnych zawodów.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń,
- Kształtowanie proaktywnych postaw uczniów wobec edukacji i pracy,
- Rozwijanie umiejętności analizy danych i krytycznego myślenia,
- Kształtowanie sprawczości uczniów- kształtowanie przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu,
- Eliminowanie stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych,
- Rozwijanie kompetencji miękkich, takich jak umiejętność współpracy, komunikacji, autoprezentacji itp.
- Wspieranie uczniów w planowaniu własnego rozwoju i podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych
- Wspieranie rodziców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach doradczych na rzecz młodzieży.

2. Cele szczegółowe:

Cele ukierunkowane na ucznia z uwzględnieniem treści programowych:

1. **Poznanie własnych zasobów-** m.in.: zainteresowań, zdolności, mocnych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji osobowościowych i zawodowych.

Uczeń:

- Sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy,
- Określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego,

- Określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,
- Rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej,
- Analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno – zawodowej,
- Określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy – poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim.

Uczeń:

- Analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskania w kontekście wyborów edukacyjno - zawodowych;
- Analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz zasadach na nim funkcjonujących w kontekście wyborów edukacyjno – zawodowych,
- Porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy – w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika,
- Konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy,
- Określa znaczenie i wskazuje możliwości różnych form aktywizacji zawodowej,
- Sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców,
- Przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej,
- Charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej,
- Charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno - zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o typach uczelni, kierunkach kształcenia, zrozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie.

Uczeń:

- Analizuje możliwości uzyskiwania i poszerzania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji,
- Korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego,
- Określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym,
- Wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych - planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie decyzji dotyczących edukacji i pracy.

Uczeń:

- Ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno – zawodowej,
- Planuje różne warianty ścieżek edukacyjno - zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji,
- Dokonuje wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:**Nauczyciel:**

- Buduje swoje zaangażowanie w procesie wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia,
- Rozwija swoje kompetencje doradcze,
- Wzbogaca lekcje przedmiotowe o informacje z zakresu doradztwa zawodowego,
- Aktualizuje wiedzę na temat szkolnictwa wyższego,

Cele ukierunkowane na rodziców:**Rodzic:**

- Udziela we właściwy sposób wsparcia dziecku w procesie decyzyjnym i planowaniu dalszej ścieżki edukacyjno- zawodowej,
- Rozwija kompetencje doradcze rodzica,
- Aktualizuje wiedzę na temat systemu edukacji wyższej, ofert uczelni, procedur rekrutacji internetowej kandydatów na uczelnie wyższe.

IV. Program realizacji doradztwa zawodowego uwzględniający założenia WSDZ

Program realizacji doradztwa zawodowego
w III Liceum Ogólnokształcącym im. dra. Wł. Biegańskiego w Częstochowie
na rok szkolny 2025/2026

1. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego:

Lp.	Tematyka działań	Oddziały	Metody i formy realizacji	Terminy	Osoby odpowiedzialne
1.	Diagnozowanie zapotrzebowania na informacje edukacyjne i zawodowe i aktualizacja dokumentacji.	I- IV I- IV IV IV I-IV	1. Przeprowadzenie wywiadu swobodnego wśród uczniów 2. Utworzenie wykazu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i objęcie ich wsparciem indywidualnym, 3. Diagnoza zapotrzebowania na doradztwo indywidualne w klasach maturalnych, 4. Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych uczniów 5. Diagnoza potrzeb i oczekiwań w zakresie doradztwa zawodowego. 6. Spotkanie zespołu ds. realizacji doradztwa zawodowego. Analiza wniosków z diagnozy/ sprawozdania. Aktualizacja programu 7. Badanie losów absolwentów	Na bieżąco Wrzesień Wrzesień/ październik j.w czerwiec wrzesień październik	Wychowawcy Doradca zawodowy Pedagog specjalny Doradca zawodowy j.w. Doradca zawodowy Zespół ds. doradztwa Wychowawcy
2.	Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych	I-IV I-IV	8. Aktualizacja bazy informacyjnej doradcy zawodowego- informatory, ulotki, broszury, plakaty itp. W gabinecie pedagoga i bibliotece szkolnej. 9. Aktualizacja padleta doradcy zawodowego- informacji z zakresu możliwości wsparcia, autodiagnozy, informacji dotyczących sfery edukacyjnej- IRK, Studia, Uczelnie, wymagania- przeliczanie punktów itp. Oraz sfery zawodowej- ELA, dokumenty aplikacyjne, barometr zawodów itp		Pedagog szkolny Nauczyciele bibliotekarze Doradca zawodowy Nauczyciel przedsiębiorczości
3.	Współpraca z podmiotami wspierającymi szkołę w realizacji zadań z zakresu	I-IV I-IV	10. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę. 11. Utworzenie kontraktu określającego zasady i zakres współpracy z Poradnią	Na bieżąco Wrzesień	Doradca zawodowy Doradca zawodowy

	doradztwa zawodowego i koordynowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego.	III	psychologiczno- pedagogiczną uwzględniający potrzeby szkoły. 12. Nawiązanie współpracy z uczelniami wyższymi z Częstochowy, ustalenie harmonogramu warsztatów/ wykładów dla młodzieży w ramach CZUM. 13. Uczestniczenie doradcy i nauczycieli w szkoleniach/ konferencjach/ projektach z zakresu doradztwa zawodowego.	Marzec Na bieżąco	Doradca zawodowy Doradca zawodowy
4.	Poznanie własnych zasobów	I I I II II	14. Zajęcia w ramach obowiązkowych zajęć z doradztwa zawodowego: 1.Czynniki wyboru przyszłej drogi edukacyjno- zawodowej. 2.Moje zasoby i ograniczenia w kontekście wyborów edukacyjno- zawodowych. 3.Temperament jako ważny, indywidualny czynnik wyboru zawodu. 4.Inteligencje wielorakie- nasze zdolności w odniesieniu do wyboru drogi edukacyjno- zawodowej. 5.Jak wartości wpływają na nasze decyzje i satysfakcję w sferze zawodowej- kotwice kariery. 15. Zajęcia w ramach lekcji Biznes i Zarządzanie: 1.Ocena własnych kompetencji.	Na bieżąco- w ramach zastępstw Biznes i zarządzanie	Doradca zawodowy Doradca zawodowy j.w. j.w. j.w. j.w. Nauczyciel BiZ
5.	Poznanie świata zawodów i rynku pracy	II III III II-PP III-BiZ	16. Zajęcia w ramach obowiązkowych zajęć z doradztwa zawodowego: 1.WOPZ- Wieloaspektowa ocena preferencji zawodowych. 2.Zawody pożądane na rynku pracy- mapa karier, praca z filtrem preferencji. 3. Potrzeby wewnętrzne motywatorem naszych działań i decyzji zawodowych- praca z aplikacją My talent. 17. Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości/ Biznes i Zarządzanie: 1. Rynek pracy, poszukiwanie pracy, zatrudnienie, analiza. 2. Jak przygotować dokumenty aplikacyjne? 3. Rozmowa kwalifikacyjna. 4. Prawa/ obowiązki pracownika i pracodawcy. 5. Etyka w pracy i ochrona praw pracowniczych. Etyka w biznesie. 6. Cele i rodzaje działalności gospodarczej, formy organizacyjno-prawne działalności	Na bieżąco- w ramach zastępstw Podstawy przedsiębiorczości/ Biznes i zarządzanie	Doradca zawodowy j.w. j.w. j.w. Nauczyciel PP Nauczyciel BiZ j.w. j.w. j.w. j.w.

			<p>gospodarczej, zakładanie i zarządzanie przedsiębiorstwem, biznesplan.</p> <p>7. Zarządzanie przedsiębiorstwem, jego efekty finansowe, marketing, księgowość i społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw.</p> <p>8. Warsztat: Funkcjonowanie przedsiębiorstwa w najbliższej okolicy.</p> <p>18. Spotkania informacyjne na temat rynku pracy i efektywnego poszukiwania zatrudnienia. Klasy III.</p>	listopad	<p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy</p>
6.	Poznanie rynku edukacyjnego i uczenie się przez całe życie	<p>IV</p> <p>III</p>	<p>19. Zajęcia w ramach obowiązkowych zajęć z doradztwa zawodowego:</p> <p>1. Jak przygotować się do roli studenta? Typy uczelni, rodzaje i kierunki studiów oraz Internetowa Rejestracja Kandydatów na uczelnie wyższe.</p> <p>20. Udział w laboratoriach/warsztatach i wykładach organizowanych w ramach Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego</p> <p>21. Organizacja spotkań ze studentami/ absolwentami ciekawych kierunków studiów.</p>	<p>Na bieżąco- w ramach zastępstw</p> <p>Marzec- Maj</p> <p>W ciągu roku</p>	<p>Doradca zawodowy</p> <p>Doradca zawodowy</p> <p>Doradca zawodowy</p>
7.	Planowanie drogi dalszego kształcenia i kariery zawodowej	<p>IV</p> <p>I-IV</p> <p>IV</p>	<p>22. Zajęcia w ramach obowiązkowych zajęć z doradztwa zawodowego:</p> <p>1.Portfolio jako nowoczesna forma autoprezentacji na rynku pracy.</p> <p>23. Zajęcia w ramach lekcji Biznes i Zarządzanie:</p> <p>1. Planowanie własnej kariery zawodowej i ścieżki edukacyjnej.</p> <p>24. Konsultacje indywidualne ze szkolnym doradcą zawodowym- w ramach zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, prowadzonych w ramach pomocy psych- ped.</p> <p>25. Konsultacje indywidualne ze specjalistą z poradni psych- ped (np. psychologiem pracy)</p>	<p>Na bieżąco- w ramach zastępstw</p> <p>Biznes i zarządzanie</p> <p>Na bieżąco</p> <p>Min 1x m-c Cały rok szkolny</p>	<p>Doradca zawodowy</p> <p>Nauczyciel BiZ</p> <p>Doradca zawodowy/ pedagog szkolny</p> <p>Poradnia psych- ped CIZ</p>
8.	Wsparcie rodziców i nauczycieli w ich roli doradczej.	III	<p>26. Spotkania informacyjne/ konsultacje dla rodziców</p> <p>Zakres tematyczny:</p> <p>1.Jak mądrze wspierać dziecko w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych?</p> <p>2.Droga edukacyjno- zawodowa mojego dziecka- gdzie szukać informacji?</p>	Maj	<p>Doradca zawodowy</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Poradnia- CiZ</p>

		I-IV	3. Indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym/ psychologiem pracy dla rodziców uczniów klas 3 i 4. 27. Udostępnianie nauczycielom informacji i materiałów z zakresu doradztwa zawodowego w formie papierowej oraz on- line poprzez dziennik czy jako element padleta doradcy.	Na bieżąco	Doradca zawodowy
--	--	------	--	------------	------------------

V. Formy, metody i sposoby realizacji programu:

Formy pracy

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego – 10 h w całym cyklu edukacyjnym,
- lekcje z wychowawcą,
- elementy doradztwa zawodowego realizowane podczas lekcji przedmiotowych,
- konsultacje indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej),
- warsztaty i szkolenia doradcze realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej we współpracy z sojusznikami,
- spotkania z ekspertami,
- wycieczki/ wyjścia zawodoznawcze,
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki

Metody pracy:

- Praca w grupach
- Pogadanka
- Wykład
- Warsztaty
- Rozmowy- konsultacje
- Metoda bilansu kompetencji
- Ankieta, wywiad
- Testy- autoanaliza z wykorzystaniem testów w formie papierowej/on-line z wykorzystaniem fachowych stron internetowych i portali doradczych,
- Wykorzystanie w bieżącej pracy: artykułów prasowych i materiałów z Internetu, fachowych stron internetowych, portali doradczych, programów diagnostycznych, aplikacji związanych z doradztwem zawodowym. Np.: Mapa Karier, Oto Uczelnie, My Talent itp.
- Baza informacji z zakresu doradztwa zawodowego- gromadzenie i udostępnianie informacji / informatorów w formie papierowej– w gabinecie pedagoga szkolnego i w bibliotece szkolnej,
- Padlet- Udostępnianie informacji z zakresu doradztwa edukacyjno- zawodowego na stronie internetowej szkoły- padlet doradcy zawodowego.

Sposoby realizacji działań:

- **Informacja edukacyjno – zawodowa**- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej- informatorów, broszur uczelni wyższych, informacji o rynku edukacyjnym i zawodowym, możliwościach kształcenia i zatrudnienia, uzyskania

stypendiów, w postaci: informatorów, broszur uczelni, prasy, portali internetowych dotyczących rynku edukacyjnego, programów multimedialnych do samobadania, prowadzonego przez doradcę padleta udostępnianego na stronie internetowej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

- **Doradztwo indywidualne** – konsultacje, rozmowy wspierające- diagnoza potrzeb oczekiwania, zdolności i predyspozycji itp. Tworzenie indywidualnych planów rozwojowych. Realizowane w formie indywidualnych porady i konsultacji dla uczniów i rodziców prowadzonych przez doradcę zawodowego, psychologa, psychologa pracy, wychowawców, nauczycieli.
- **Doradztwo grupowe** – obowiązkowe zajęcia grupowe dla uczniów, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze (10 h w cyklu kształcenia) wynikającym z ramowych planów nauczania, (realizowane sukcesywnie w ramach zastępstw), oraz warsztaty dla rodziców uczniów organizowane zgodnie z zapotrzebowaniem.
- *W trakcie bieżącej pracy nauczycieli i wychowawców z uczniami*- m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i zajęciach z przedmiotowych, kołach zainteresowań.
- **Rynek edukacyjny i rynek pracy** - wycieczki, współpraca z lokalnymi uczelniami, spotkania z absolwentami szkoły, spotkania z przedstawicielami lokalnej społeczności (przedstawiciele zwodów, przedstawiciele firm, instytucji, uczelni wyższych, pracodawców i stowarzyszeń), uczestnictwo w targach edukacyjnych.

VI. Zakres obowiązków i współpracy pomiędzy podmiotami działań:

Szkoła w ramach realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego współpracuje z podmiotami:

28. Poradnia psychologiczno- pedagogiczna, w tym specjalistyczna- Centrum Informacji zawodowej w Częstochowie,
29. Lokalne uczelnie wyższe- UJD, Politechnika Częstochowska,
30. Powiatowy Urząd Pracy- Spotkania informacyjne na temat rynku pracy i efektywnego poszukiwania zatrudnienia,
31. Wojewódzki Urząd Pracy w ramach projektu: „Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego”,
32. Perspektywy- udział w targach szkół wyższych (salon maturzysty), udostępnianie informatorów, udział w rankingach,

Doradca zawodowy- zadania:

- We współpracy z nauczycielami opracowuje program realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny oraz koordynuje jego realizację,
- Diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery,
- Prowadzi zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- Współpracuje z nauczycielami i wspiera ich w realizacji działań określonych w programie i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa,
- Udziela indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów i rodziców,

- Koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym współpracę z podmiotami i gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- Realizuje działania wynikające z programu. Organizuje i koordynuje wyjścia na uczelnie/ spotkania itp., organizuje i koordynuje konsultacje dla uczniów/ rodziców/ nauczycieli oraz koordynuje warsztaty i konsultacje dla rodziców.

Nauczyciele/ wychowawcy:

- Rozumieją potrzebę realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego w ramach własnych przedmiotów i zajęć z wychowawcą,
- Realizują treści z zakresu doradztwa zawodowego wynikające z programu nauczania na lekcjach przedmiotowych wskazując uczniom na zawodoznawczą wartość przekazywanej wiedzy,
- Wspierają uczniów w procesie decyzyjnym dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniem,
- Znają zakres treści z doradztwa zawodowego realizowanych w szkole,
- Przekazują informacje z zakresu doradztwa zawodowego podczas zebrań z rodzicami,
- Współpracują ze środowiskiem lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów,
- Przygotowują uczniów do udziału w konkursach,
- Prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe.

Nauczyciele przedmiotów:

Podczas zajęć zgodnie z programem wplatają treści dotyczące

- **Nauczyciele historii/ WOS u-** Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.
- **Nauczyciel informatyki** prowadzi naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej, wyjaśnia organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczy komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentuje sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdraża do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.
- **Nauczyciele języka polskiego** omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

- **Nauczyciele matematyki** uczą gromadzenia i porządkowania danych, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.
- **Nauczyciele języków obcych** zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia wypowiedzi na temat swoich umiejętności, zainteresowań (prezentacja siebie). Przygotowują do rozmowy o pracę w języku obcym, tworzenia dokumentów aplikacyjnych, podejmują temat studiowania za granicą. Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.
- **Nauczyciele biologii/ chemii/ fizyki** omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.
- **Nauczyciele wychowania fizycznego** omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym. Rozmawiają na temat systemu edukacji, pozyskiwania kwalifikacji do pracy np. w zawodzie trenera.
- **Nauczyciele religii/ etyki** przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają analizować uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej.
- **Nauczyciele wychowania do życia** w rodzinie prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.
- **Nauczyciel plastyki** zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury. Uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

Rodzice:

- Udzielają wsparcia dziecku w procesie decyzyjnym i planowaniu dalszej ścieżki edukacyjno- zawodowej,
- Rozumieją potrzebę uwzględnienia czynników indywidualnych: zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych oraz społeczno- ekonomicznych rynku pracy przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej swojego dziecka,
- Wiedzą, gdzie szukać informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka,

Poradnia psychologiczno- pedagogiczna/ Centrum Informacji zawodowej:

- Prowadzi specjalistyczną diagnozę indywidualną lub grupową na terenie Poradni/na terenie szkoły
- Realizuje punkt konsultacyjny dla uczniów i rodziców,
- W razie potrzeby prowadzi zajęcia związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej dla uczniów,
- Wspiera spotkania konsultacyjno-doradcze z koordynatorami WSDZ w szkołach.
- Świadczy pomoc metodyczną i merytoryczną w zakresie doradztwa zawodowego.

VII. Weryfikacja efektów zajęć

Działania związane z doradztwem zawodowym mają wspierać uczniów w wyborach zawodu i kierunku kształcenia, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania nauczyciele, doradcy, wychowawcy powinni podczas zajęć odwoływać się do autorefleksji i samooceny uczestników.

Weryfikacja efektów zajęć może odbywać się poprzez:

- zadawanie pytań uczniom na zakończeniu zajęć, celem których jest wzbudzenie w nich autorefleksje odnośnie przydatności przyswajanych treści i nabytych umiejętności w procesie planowania kariery edukacyjno-zawodowej;
- analizę osobistego portfolio czy opracowanego przez ucznia indywidualnego planu działania (IPD), w którym dla wybranego celu edukacyjno-zawodowego wskazał i uzasadnił działania niezbędne do jego osiągnięcia.

Taki sposób weryfikacji uświadomi uczniom potrzebę rozpoznawania własnych zainteresowań i predyspozycji do wykonywania określonych zawodów. Umożliwi prawidłowy wybór kierunku dalszego kształcenia. Pomoże także zidentyfikować, wyselekcjonować i uporządkować informacje przydatne w rozwoju edukacyjno-zawodowym z uwzględnieniem całościowego doradztwa kariery. Wskaże możliwości praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy umiejętności i kompetencji.

VIII. Ewaluacja programu

Oceny efektów realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa-zawodowego a w tym programu realizacji na dany rok, obok bieżącego monitorowania dokonuje się w trakcie posiedzeń rady pedagogicznej, podsumowujących pracę w danym roku szkolnym. Określa się wnioski i na ich podstawie aktualizuje działania związane z realizacją doradztwa zawodowego w przyszłym roku szkolnym.

Przebieg działań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego będzie na bieżąco monitorowany, a pozyskane informacje wykorzystywane do ewaluacji programu.

Ewaluacja WSDZ w szkole obejmuje:

- rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami i rodzicami,
- konsultacje z dyrekcją szkoły, wychowawcami oraz nauczycielami,
- obserwacje uczniów podczas zajęć z doradztwa zawodowego,
- wnioski i propozycje zgłaszane przez uczniów/ rodziców,

Podstawę dla formułowania oceny realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego stanowią narzędzia stosowane w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy: sprawozdania z realizacji planów, analizy, dane statystyczne, obserwacje, zapisy w dokumentacji, wnioski, zgłoszone innowacje i projekty działań.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego wraz z programem działań został zatwierdzony podczas Rady Pedagogicznej

w dniu: 29 sierpnia 2025r.